

Spørgsmaalet om Ordningen af det hele Skjode- og Panteveksen. Kun har man troet, at der allerede nu var Grund til at affasse den besynderlige og kun til vanskelige Kollisioner førende Regel om den tilbagevirkende Kraft, som efter D. L. 5—3—28 jfr. 5—7—7 er forbunden med Thingløsning i rette Tid af Skjoder og Pantebreve, jfr. §§ 151 og 156.

§§ 148—149.

Det har allerede længe været erkjendt, at den efter vor Ret bestaaende uindskrænkede Afgang for en Skyldner til at stifte villiesbestemt Underpant i Løsøre og i Særdeleshed Afgangen til at pantsætte Alt, hvad Pantsætterens eier og eiendes vorder, er forbunden med store Misligheder. Efterat Loven af 12te Oktober 1857 for Norges Vedkommende har affasset disse Pantsætningsmaader, er Danmark vistnok det eneste Land i Europa, hvis Lovgivning hjemler en saa vidtindskrænk Afgang til at stifte villiesbestemt Underpant. I Erkjendelse af de betænkelige Sider herved har Lovgivningen gjentagne Gange givet Bestemmelser, sigtende til at indskrænke Retsvirkningerne af Underpant i Løsøre. Bestemmelserne i Plakat af 23de Juli 1819 og 14de Mai 1834 ere, skjøndt ganske vist af stor Betydning, kun beregnede paa at beslytte en begrændset Kreds af Fordringshavere mod de af sliig Pantsætning flydende Ulemper. Vigtigere for den personlige Kredit i Almindelighed ere Bestemmelserne i Fredg. af 28de Juli 1841, ved hvilke der vistnok blev sat en Skranke for nogle af de groveste Misbrug, hvortil det omhandlede Pant har givet Anledning. Men denne Lovbestemmelse har dog ikke formaaget at forebygge, at Underpant i Løsøre idelig bruges til paa en høist ubillig Maade at hindre de blot personlige Kreditorers Fyldestgjørelse, og den almindelige Anskuelse af dette Forhold gaar derfor vistnok i den Retning, at denne Institution maa undergaa en videre Indskrænkning eller ganske affattes.

At den personlige Kredit maa lide ved Anerkjendelsen af Underpant i Løsøre, er ind-

lysende. Den personlige Kredit bestemmes væsentlig, især for Handlendes Vedkommende, ved Hensynet til den Fyldestgjørelse, der kan ventes opnaat gennem den værlige Formue; de faste Eiendomme ere i Regelen af mindre Betydning for den. Krediten maa som en Følge deraf styrkes og befestes, naar der kan havees Visshed for, at en Mand's værlige Eiendele ere ubehæftede og i paakommende Tilfælde ville kunne tjene til Sikkerhed for alle hans Forpligtelser, medens den maa lide, naar det Modsatte kan befrægtes. At den almindelige Samhandel er bedst tjent med en Retstilstand, i hvilken Underpant i Løsøre ganske er bantst, lader sig vanskeligt bestride. Overfor denne Betragtning staar imidlertid Hensynet til den Enkeltes Tarv, idet Underpant i Løsøre umægtelig kan tjene og tjener til at forskaffe Pantsætterens en for ham nyttig Kredit, som han ellers slet ikke kunde opnaa, og det hvad enten Talen er om, at han derved vil sætte sig istand til at indtræde i en vis Virksomhed, eller at han vil udvide sin Næring, eller at han vil forskaffe sig Midler til at bære allerede lidte Tab. Men denne Fordel er ikke tilstrækkelig til at veie op imod de for den almindelige Kredit farlige Egenstaber ved Underpant i Løsøre. Om end Underpant i Løsøre kan benyttes til at forskaffe en berettiget Kredit, er det dog i de fleste Tilfælde et Kreditmiddel, som ikke engang for Pantsætterens selv er til nogen sand Nytte. Dette synes ogsaa at være almindelig anerkjendt. Enhver Næringsdrivende, der ikke har været nødsaget til at pantsætte sit Løsøre for at skaffe sig den til at etablere sig nødvendige Kapital, vil altid saalænge som muligt søge at undgaa at gribe til denne Udvei. Navnlig gjælder dette om Handlende. For en Handlende er det at pantsætte sit Løsøre, forudsat at det bliver bekjendt, det Samme som at berøve sig al personlig Kredit. Som oftest er det først, naar det i længere Tid er gaaet tilbage med Forretningen, eller denne paa anden Maade er kommen i Forsald, og naar derfor den personlige Kredits Hjælpemidler ere udtømte, at en Handlende eller anden Næringsdrivende be-